

הנגב גדולו כמחצית מדינת ישראל. לאורך השנים הוצעו הצעות כיצד לפתח את הנגב. חלקן התממשו בהצלחה, כמו למשל יצירתו של מוביל המים לנגב, וחלקן לא התממשו במלואן - כמו יישוב הנגב (בחזונו של דוד בן גוריון).

- א. למדו עוד על הנגב, על היושבים בו כיום, על נפלאות הטבע והממצאים הארכאולוגיים שבו, מהאתר 'אאוריקה' ומאתרים נוספים.
- ב. הציגו על גבי לוח מידע פרטים חשובים על אודות הנגב: שטחו, תושביו, האזורים המפותחים שבו, שמורות הטבע והממצאים הארכאולוגיים.
- ג. ערכו פעילות דיבייט בנושא: הנגב - הדור הבא! כיצד צריך הנגב להיראות בעוד שבעים שנה?

כתב: אליסף תל-אור

הגשמת החלום: הפרחת השממה

לפניכם תמונה של חממות עין יהב, מהיישובים הגדולים שבערבה:

צילום: ד"ר אבישי טייכר, מתוך האתר פיקיוויקי

עבודת אדמה

- א. מה מיוחד בתמונה?
- ב. חשבו על כותרת לתמונה המבטאת את הייחוד הזה.
- ג. האם התמונה מרגשת אתכם? מדוע?

- א. תארו מה הוא בבול.
- ב. נסו לשער, מה הסיפור שהוא מבקש לספר?
- ג. הסבירו כיצד בול זה מבטא את רעיון הפרחת השממה.

בימים שקדמו להקמת המושבות הראשונות, היהודים בארץ ישראל חיו בעיקר בארבע ערי הקודש: ירושלים, חברון, טבריה וצפת. בארץ היו כפרים ערביים רבים שתושביהם היו פלאחים (עובדי האדמה), אך חלקים רבים מארץ ישראל היו שוממים מעבודת אדמה. כמה סיבות היו לכך: חלקים רבים של הארץ הם חלקים שאינם נוחים להתיישבות חקלאית, גם בשל סוג האדמה וגם בשל מזג האוויר הצחיח (יבש); ברחבי הארץ חיו מעט תושבים, וכמעט שליש מתוכם ישבו בערים ולא עסקו בחקלאות; שיטת העבודה החקלאית בכפרים הערביים הייתה שיטת עבודה מסורתית עתיקה שלא מאפשרת לעבד שטחים גדולים במהירות. כל זאת הביא לפיתוח רעיון הפרחת השממה והגשמתו בימי ראשית הציונות ועם הקמת מדינת ישראל. ואכן, ברבות השנים הלכה והתפתחה החקלאות בישראל. הפרחת השממה הצליחה להביא חקלאות לאזורים צחיחים שעד לאותם הימים לא התקיימה בהם חקלאות. התוצרת החקלאית הלכה וגדלה, ובשנים הראשונות שלאחר קום המדינה הוכפל הייצור החקלאי פי 16 מלפני הקמתה, ופי שלושה מקצב גידול האוכלוסייה! לצד ההגשמה הגדולה יש לומר בצער, שהיו פעמים שהגשמת רעיון הפרחת השממה נעשה תוך פגיעה בפלאחים הערבים ונישולם מאדמותיהם.

